

VREDESKOERIER

UITGAVE: HAAGS VREDESPLATFORM & HUMANISTISCH VREDESBERAAD, JAARGANG 2, NUMMER 3, FEBRUARI 2013

OP WEG NAAR EEN VERBOD VAN KERNWAPENS

Krista van Velzen

Oslo-bijeenkomst nr. 1

De eerste week van maart was ik met vele andere mensen uit de vredesbeweging aanwezig in Oslo, waar International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) bij elkaar kwam. Vijfhonderd mensen deden mee aan de *civil society conference*, waar twee dagen lang werd gesproken over alles wat nodig is om een goede campagne te kunnen voeren, inhoudelijke informatie werd gedeeld, plannen werden beraamd om kernwapens zo snel mogelijk op de schroothoop van de geschiedenis te laten verdwijnen. En waar vooral enorm veel mensen, sinds kort of al veel langer betrokken bij acties tegen kernwapens, elkaar inspireerden.

Oslo-bijeenkomst nr. 2

Die twee dagen gingen vooraf aan een belangrijk moment. Op uitnodiging van de Noorse minister van Buitenlandse Zaken kwamen regeringsvertegenwoordigers van 132 landen bij elkaar om te spreken over de humanitaire gevolgen van de inzet van kernwapens. Voor de deuren van een sjiek Noors restaurant posteerden zich enkele tientallen studenten van BANG Europe (BAN Generation) met een 'Thank you for caring' spandoek. Ze droegen kleurrijke plakkaats waarop in vele talen 'dank je wel' te lezen viel. Druppelsgewijs arriveerden de delegatieleden voor de *conference on the humanitarian impact of nuclear weapons* onder applaus en vrolijk geroep. Het zal duidelijk zijn: deze studenten waren blij dat zoveel landen bereid zijn om te spreken over de catastrofale effecten die kernwapens hebben op mens en milieu en wilden deze positieve boodschap aan alle vertegenwoordigers meegeven. En met succes, velen liepen binnen met een grote glimlach op hun gezicht...

Decennia lang wordt er gesproken over kernwapens, de noodzaak om proliferatie tegen te gaan, kernwapens te reduceren, stappen te zetten om te komen tot een kernwapenvrije wereld. Al deze onderhandelingen, debatten en vergaderingen hebben helaas niet geleid tot het resultaat waar velen van dromen: een wereld zonder kernwapens. De officiële kernwapenstaten blijven zichzelf het recht toemeten kernwapens te bezitten en andere landen erop te wijzen dat zij geen atoomproeven mogen uitvoeren en geen kernwapenarsenaal opbouwen.

Binnen de NAVO houden lidstaten het idee in stand dat kernontwapening pas mogelijk is als daar consensus over bestaat. De uitnodiging van de Noorse regering bleek dan ook een nobele poging om het beladen onderwerp uit de bestaande stagnerende fora vandaan te halen en er met een ander perspectief, het humanitaire, naar te kijken.

Perfekte start

De conferentie begon met een opzwepende speech van de Noorse minister van Buitenlandse Zaken. Kort daarop volgde een videostatement van ICAN. Bedenk erbij dat

deze speech in aanwezigheid van 132 delegatieleden werd aangehoord en je kan je voorstellen dat deze conferentie wat mij betreft geen betere start gehad zou kunnen hebben. Vooraf sprak ik de hoop uit dat tijdens deze conferentie er een breed gedragen idee zou worden gedeeld: de humanitaire gevolgen van de inzet van een kernwapen zijn dusdanig catastrofaal dat medische voorbereiding erop onmogelijk is. De inbreng van het Internationale Rode Kruis hielp hierbij ontzettend. Zij gaven op niet mis te verstane wijze aan dat in het geval van een nucleaire detonatie medische hulpverleners niet in staat zijn hun werk op adequate wijze uit te voeren. De enige oplossing voor dit probleem is een algeheel verbod van kernwapens, aldus het Rode Kruis.

Sommige delegatieleden hielden het bij een nogal technische verhandeling over de staat van voorbereiding op nucleaire rampen op nationaal vlak. Meerdere bijdragen gingen over de noodzaak om niet alleen te spreken over deze voorbereidingen maar vooral te kijken naar preventief werk om de inzet van kernwapens te voorkomen. Velen spraken over de enige juiste oplossing: een verbod op kernwapens.

Het goede nieuws: de gesprekken over de humanitaire gevolgen van kernwapens krijgen nog dit jaar een vervolg! De regering van Mexico kondigde aan het einde van de conferentie op 13 maart aan diplomatieke besprekingen over een verbod op kernwapens te organiseren. Door deze aankondiging is een internationaal verbod op atoombomben als massavernietigingswapens eindelijk onderwerp geworden van politieke besprekingen, wat de weg vrij maakt voor een verbod.

Het is heel goed dat er een politiek vervolg komt op de conferentie in Oslo en dat Mexico zich nu bereid toont om het begin van dit historische proces te organiseren en staten uitnodigt om naar Mexico te komen..De Nederlandse regering heeft zich nog niet uitgesproken over deze nieuwe kans om te komen tot een internationaal verbod. Maar met een minister van Buitenlandse Zaken die als Kamerlid heel stevige uitspraken deed over de kernwapens op Volkel (terugsturen!) liggen er nieuwe mogelijkheden in het verschiet.

Helaas heeft dit verhaal een vervolg, zie p 5

NAAR EEN DOORSTART VAN HET HAAGS VREDESPLATFORM!

Op 5 maart 2013 vond de laatste vastgestelde ledenvergadering van het Haags Vredesplatform plaats. De vergadering nam afscheid van Aart Stevens als voorzitter zonder een opvolger te benoemen. En discussieerde verder over de vragen:

Hoe verder met het HVP?

- Moeten we stoppen en nog alleen abonnementen op Vredesmagazine en Vredeskoerier administreren?
- Of zijn er mensen die nog kansen zien om het HVP uit te breiden en/of te verjongen?

Tijdens de vergadering werd verzocht: "De beweging bestaat uit ouderen waarvan de jongste 50+ is". Ook vond men dat het houden van formele vergaderingen geen zin had. Door het afnemend ledenaantal was er ook geen extra geld meer voor grote manifestaties, die door het geringere aantal aanwezigen telkens tot tekorten hadden geleid. Uiteindelijk besloot men het volgende:

Het HVP zal in stand blijven als rechtsvorm, maar geen uitgesproken verenigingsmanifestaties houden. Wel zullen er bijeenkomsten worden georganiseerd, waarbij mensen elkaar vertellen van hun acties, eventueel met sprekers. Komt het tot bijeenkomsten met sprekers, dan zal er een groep moeten zijn die dat organiseert. Het doel is vooral naar middelen te zoeken om deze beweging weer te laten groeien. Er moet jong bloed komen, dat de bestaande kaders zou kunnen vervangen. Maar waar die te vinden en wie zal het roer overnemen? Willen we informatie verspreiden dan zal dat moeten gebeuren via externe contacten met instellingen als de Haagse Hogeschool of het ISS.

Voor de vorming van een bestuursgroep tonen vier mensen zich bereid, die regelmatig bijeen zullen komen: Jan Bervoets, Gerrit Frijstein, Boyd Noorda en Rob van de Ridder.

De vergadering besluit de Vredeskoerier in stand te houden en ook de redactie intern uit te breiden, wat de kwaliteit van het blad verbetert. De koerier kan dus als communicatiesysteem blijven functioneren.

De bestuursgroep is na 6 maart tweemaal bijeen geweest en besprak de aandachtspunten waarop het HVP zou moeten inspelen. Een voorbeeld is het feit dat dit jaar het Vredespaleis honderd jaar bestaat. Daarvoor zal misschien een alternatieve manifestatie moeten worden georganiseerd. Het HVP beschikt momenteel over tentoonstellingsmateriaal dat in 2007 in de Haagse Openbare Leeszaal is gebruikt voor de herdenking van de tweede vredesconferentie van 1907. Misschien kunnen we daar iets mee.

De groep blijft contacten onderhouden met landelijke organisaties als *No Nukes* en *Oorlog is geen oplossing* en met de organisaties waarvan HVP-leden zelf verbinding hebben. Zo is er op 2 juni de landelijke Platformdag Vredescultuur van alle vredesorganisaties, nu georganiseerd door de Stichting voor Actieve Geweldloosheid (SVAG), die zijn vijftigjarig jubileum viert. Misschien iets om ideeën op te doen? Of misschien zijn er lezers met ideeën?

2Dh5 DIT JAAR IN DEN HAAG?

De organisatoren van 2Dh5, een "samenstelling voor activisten" die jaarlijks in een van de laatste weekenden van november plaats vindt, denken erover om dit festival dit jaar in Den Haag te laten plaats vinden. Op 21 april hielden zij een bijeenkomst in het complex *De Grote Pyr* te kijken of het daarin zou kunnen gebeuren..

2Dh5 is een festival met workshops, film, etc, in verschillende ruimten tegelijk, met een benefietavond. Hoofddoel is via discussies en sprekers ideeën aan te dragen en te ontwikkelen over de organisatie van maatschappijverandering en -verbetering. Daarnaast moet er ook gekookt en gegeten worden.

Het festival besluit met een algemene bijeenkomst, waarin alle denkbeelden samen komen. Bovendien wordt geprobeerd alle discussies van verslagen te voorzien.

Nu is 2Dh5 2013 in het begin van de voorbereidingsfase. Zal na Utrecht, Nijmegen, Den Bosch, Tilburg en tweemaal Amsterdam ook Den Haag aan de beurt komen? Vóór Pinksteren moeten we weten of we genoeg mensen bijeen kunnen brengen om het festival te organiseren en of *De Grote Pyr* dan wel een ander goedkoop complex van zalen daarvoor beschikbaar is. Intussen roepen we iedere lezer op om mee te denken over de invulling van het programma! Kijken of er aan het programma een echt Haags kleurtje kan worden gegeven.

ZAL HET LUKKEN?

Meer over 2Dh5 vroeger: www.2dh5.nl

VREDESKOERIER

Vredeskoerier is een gezamenlijke uitgave van en Haags Vredes Platform en Humanistisch Vredesberaad.

Eindredactie: Jan Bervoets.

Redactieadres: koerier2012@ddh.nl

De Vredeskoerier verschijnt minimaal 4x per jaar in PDF-formaat

Een gratis emailversie kunt u downloaden via een link op de site:

<http://www.haagsvredesplatform.nl/tijdschrift/vredeskoerier/>

Een betaald abonnement op uitdraaien van het blad kan worden besteld bij de administratie van het Haags Vredesplatform, Gerrit Frijstein, Erasmusweg 672, 2565 DH Den Haag (070-3251102)

Opmaak: Jan Bervoets

Steun met uw ideeën, actieve inzet of bijdrage:

• **Haags Vredes Platform**, Valkenboskade 461, 2563 JC Den Haag, 070-3922102 giro 496449; www.haagsvredesplatform.nl.

• **Humanistisch Vredesberaad**, Postbus 235, 2300 AE, Leiden. tel: 0648 233329. Giro 79911 tnv HVB, Alphen a/d Rijn. info@humanistischvredesberaad.nl; www.humanistischvredesberaad.nl

SYRIË ALS BRON VAN DILEMMAS

Vragen zonder antwoorden

Jan Bervoets e.a.

In de afgelopen maand is over de kwestie-Syrië binnen de vredesbeweging een discussie ontstaan, waarin met name IKV-Pax Christi een opmerkelijke keuze heeft gemaakt. Het Vre-desberaad heeft van het begin af de opstand in Syrië gesteund. "Deze steun is niet alleen financieel, maar ook moreel. Steeds meer burgers grijpen naar wapens. Wij geloven echter dat vreedzaam verzet de enige weg naar een vrije samenleving is, en willen de Syrische burgers de kracht geven om hier meer door te gaan." Dit is een standpunt dat zou kunnen samenvallen met dat van War Resisters' International en van elke pacifistische organisatie die ook sociaal betrokken is.

Koersverandering

In dagblad *Trouw* verscheen echter op vrijdag 26 april een stuk, waarin IKV verrassenderwijs pleit voor militair ingrijpen. "Er zijn geen excuses meer om de discussie over interventie uit de weg te blijven gaan. De internationale gemeenschap heeft allang vuile handen." Volgens IKV is "circa een derde van het land [...] niet meer onder controle van het Assad regime. Die bevrijde gebieden worden nog steeds gebombardeerd door het regime en dat verhindert terugkeer van normaal leven en wederopbouw." In een verklaring op haar eigen site licht IKV zijn persbericht toe:

<http://www.ikvpaxchristi.nl/actueel/nieuwsberichten/tijd-voor-militair-ingrijpen-in-syrie> .

"Een regering, die niet in staat of niet bereid is zijn eigen bevolking te beschermen tegen oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid, verliest de rechtmatige claim op de soevereiniteit over zijn grondgebied. Dat geldt zeker voor een regering die zijn eigen bevolking doelbewust bestookt met jachtvliegtuigen. De internationale gemeenschap moet dan bereid zijn de verantwoordelijkheid tot bescherming van de burgerbevolking op zich te nemen en "collectief, tijdig en beslissend" op te treden. Ook de vredesbeweging moet bereid zijn gedurfde stappen te ondernemen. Voor het eerst in tijden pleiten we, IKV Pax Christi, voor een beperkt militair ingrijpen. Bijvoorbeeld door vliegvelden van het regime te vernietigen en vliegtuigen op de grond uit te schakelen.

Het Syrische regime heeft zich in de twee jaar dat de volksofstand nu gaande is, ontpopt als de grootste vijand van de bevolking. Het geweld blijft toenemen en alleen al in de maand maart werden 6.000 mensen gedood. De meerderheid van de slachtoffers is gedood door het regime en de meerderheid van hen zijn burgers. Eigenlijk is de Syrische Oppositie Coalitie - en de facties van het Vrije Syrische Leger die haar gezag erkennen - de enige partij die in elk geval de bereidheid heeft om de burgerbevolking te bescher-

men. De Coalitie heeft daarmee veel meer recht om aanspraak te maken op de soevereiniteit over Syrië dan het regime Assad. Natuurlijk zijn er nog enorme uitdagingen voor de Coalitie om Syriërs te verenigen en een inclusieve staat op te bouwen. Maar afwachtend toekijken hoe de Coalitie worstelt is moreel onacceptabel en politiek onverstandig. Als Westerse en Arabische landen inderdaad 'Friends of Syria' zijn, zouden zij een plan van aanpak moeten werken, dat niet alleen verdere steun inhoudt maar

LAATSTE ONTWIKKELINGEN ROND

WEST-SAHARA

Frank Willems

De vredesmissie van de Verenigde Naties in West-Sahara MINURSO heeft sinds de oprichting in 1991 tot doel een referendum te organiseren. Marokko, dat een deel van West-Sahara bezet houdt, heeft dat altijd tegengewerkt en heeft openlijk verklaard dat het geen referendum wil waarbij onafhankelijkheid een optie is. Marokko wil de missie wel in stand houden omdat die ook toeziet op het staakt-het-vuren. De militaire impasse is in het voordeel van Marokko. Omdat dat land de fosfaatmijn Bou Craa in handen heeft en het kustgebied met de rijke visgronden. De juridische dienst van de Veiligheidsraad meent dat het exploiteren van de grondstoffen niet legaal is zonder toestemming van de oorspronkelijke bevolking, maar de VN maakt er geen probleem van en de Marokkaanse elite kan zich er door verrijken.

Onlangs moest besloten worden of de missie zou worden verlengd.

Omdat er ondertussen veel klachten zijn over schendingen van de mensenrechten pleitte Susan Rice, de Amerikaanse ambassadeur bij de Verenigde Naties, voor de uitbreiding van het mandaat van de vredesmissie bij de Veiligheidsraad, waarin Marokko dit jaar nog zitting heeft. De reactie was buitengewoon fel. De

ook verdere formele erkenning in het vooruitzicht stelt. Uiteindelijk moet de Coalitie de plaats van Assad in de Algemene Vergadering van de VN in kunnen nemen, zoals zij ook al gedaan heeft in de Arabische Liga."

Maar "Het bewapenen van het Vrije Syrische Leger is een riskante optie, vooral vanwege de kans op verspreiding van de wapens in een toch al onrustige regio. Ook zullen de Coalitie en het Vrije Syrische Leger meer mechanismen moeten ontwikkelen om misbruik te voorkomen." Daarom pleit het IKV voor buitenlandse interventie en roept het met name Engeland en Frankrijk op om vliegvelden en wapenarsenalen van de regering te vernietigen.

Het instellen van een eventueel beperkte of "stand-off" no-fly zone en/of het bombarderen van Assad's landingsbanen zijn militaire opties die potentieel het meest effect hebben om burgers te beschermen. Want hoe lang kan de internationale gemeenschap de politieke, economische en humanitaire schade in Syrië nog verder laten oplopen?"

Amerikaans - Marokkaanse legeroefening African Lion werd door de Marokkaanse regering afgelast., in Marokko werd de publieke opinie tegen Amerika opgestookt en de minister van buitenlandse zaken Fassi Fihri bewerkte Londen, Peking en Moskou. Het resultaat was dat bij de verlenging van de vredesmissie voor nog een jaar geen mensenrechten component is opgenomen..

Het Front Polisario kan tevreden zijn met een diplomatiek succesje, omdat Marokko aan de USA zijn ware gezicht heeft laten zien. De Saharawi bevolking van het bezette gebied is diep teleurgesteld omdat men zich in de steek gelaten voelt, vooral door Frankrijk en Europa. Vele demonstraties zijn alweer door Marokkaanse veiligheidstroepen bloedig neergeslagen. Overigens is het visserijverdrag tussen de EU en Marokko nog steeds niet verlengd omdat bij de exploitatie van de visgronden geen toestemming is verkregen van de oorspronkelijke bevolking. En het Front Polisario heeft inmiddels bij het Europese Hof beroep aangetekend tegen de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Marokko.

Volg het nieuws op de website: www.westelijkesahara.org

Het antwoord van Kees van der Pijl

In het vorige nummer van Vredeskoerier is bericht over het standpunt van Oorlog is geen oplossing, dat zich verzet tegen elke militaire interventie. Een van de medewerkers. Kees van der Pijl heeft hierop gereageerd met een ingezonden stuk naar *Trouw* onder de titel "Blind de oorlog in?", dat hopelijk wordt geplaatst. Hierin protesteert hij tegen het pleidooi van IKV voor militaire interventie:

"De oproep van IKV Pax Christi om militair in te grijpen in het bloedbad in Syrië doet de vraag rijzen wat nu eigenlijk nog de betekenis is van een 'vredesbeweging'. In plaats van zich aan te sluiten bij diegenen die stellen dat Syrië aan alles behoefte heeft behalve aan meer geweld, komt IKV Pax met de aankondiging 'bereid [te] zijn gedurfde stappen te ondernemen, [...] Bijvoorbeeld door vliegvelden van het regime te vernietigen en vliegtuigen op de grond uit te schakelen'.

Maar ook pleit hij voor handhaving van het bestaande bestel in Syrië als enige oplossing:

"Helaas is 'het regime' de instantie die het staatsgezag belichaamt. In dit geval zelfs een van de laatste seculiere regimes in de regio, dat wil zeggen een staat die zijn gezag niet ontleent aan een bepaalde godsdienst (Shia of Soenni Islam), of zoals Israël het exclusieve domein is van één etnische groep, waarin anderen tweederangsburger zijn. Eén ding mag na het drama van de invasie van Irak duidelijk zijn, en dat is dat het staatsgezag in een zeer diverse maatschappij, eenmaal ten val gebracht, niet zo gauw meer terugkomt. Dat de staat in handen is van een coalitie van bepaalde groepen, zoals in Syrië de (shi'itische) Alawieten en de Soenni-elite doet daar niet aan af; het gaat erom of de staat de verschillende bevolkingsgroepen beschermt, ongeacht hun religieuze of etnische achtergrond.

Zo'n staat hebben is voor de meeste maatschappijen, zeker die in het Midden Oosten, al een hele verworvenheid. Het wordt nog wel eens vergeten dat de 'natie-staat' een unieke, eenmalige Westerse sociale vorm is, die elders maar moeizaam gedijt, zo 't al niet een wangedrocht is dat nooit op eigen benen zal kunnen staan. Vandaar de autoritaire of zelfs dictatoriale trekken van veel niet-Westerse staten. We praten hier over historische processen van lange adem die in het geval van Syrië, net als daarvoor Afghanistan, Irak en Libië, Somalië en Jemen, maar ook Pakistan, brutaalweg geofferd worden. De rol van energiebronnen en transportroutes, het omringen van Israël door een niemandsland waarvan geen dreiging kan uitgaan,

het speelt allemaal mee in de door een diepe crisis gevoede politiek van de VS, de NAVO en de EU"

Er moet anders gekozen worden

Dit debat leidt dus tot de keuze: of handhaving van het regime, of interventie. Ik vind dat we beide keuzes moeten afwijzen. Beide protagonisten staan standpunten voor die tot een interne tegenspraak leiden. Het IKV wil wel interventie, maar niet de verantwoordelijkheid van de vrijheidstrijders over de bewapening en lijkt daarmee impliciet voor het herstel van de protectoraten van vóór 1940 te pleiten, wat geen vrijheid is. Van der Pijl verdedigt "autoritaire, of zelfs dictatoriale trekken" van niet-Westerse staten, die nu eenmaal geen 'natie-staat' zijn. Maar juist deze stelsels van regering met wapengeweld rechtvaardigen het verzet, al was het maar dat absolutisme als zodanig oorlog tegen zijn bevolking voert. "Historische processen" met tradities van Tigrat Pilesar en Nebucadnassar waren al in bijbelse tijden gewogen en te licht gevonden! En dat geldt ook voor de *pax Assadense* in Syrië, die

nu haar masker van verlicht despotisme heeft afgeworpen.

Irak, Syrië, Libanon en wellicht ook het voormalige protectoraat Palestina zijn *kwesties* geworden en gebleven omdat de 'moderne' eenheidsstaat als ideologie daar nooit heeft gepast. En dat zal ook gelden voor andere landen waar wapengeweld het exclusieve middel is voor staathandhaving. Tahrir, Tunesië - en eventjes nog de Syrische opstand - hebben de voorafspiegeling gegeven van een maatschappij met een federalistische opbouw van onderop waarin etnische groepen naast elkaar en communes van samenwerkende ethische groepen onder elkaar proberen tot samenwerking te komen en vrede te sluiten. Wat wij moeten eisen is dat deze organisatievormen, die meestal voortkomen uit de directe strijd om het bestaan van mensen die zich anders niet in hun behoeften kunnen voorzien, worden erkend

Oorlog biedt daarbij geen oplossing, omdat dat het middel is van de absolute macht.

OVER HET VIJFEN VAN VREDE IN UTRECHT

In 1713 werd de Vrede van Utrecht gesloten, waarmee de Spaanse Successieoorlog werd beëindigd. Omdat in West-Europa de volgende oorlog pas in 1740 begon, was dit een reden voor mooie feesten in de Domstad. Allereerst worden in alle musea tentoonstellingen gehouden, die min of meer over vrede lijken te gaan, vandaar dit overzicht:

Het Centraal Museum houdt tot 21 september een tentoonstelling over de Vrede van Utrecht en de inzet van de oorlogen die daaraan vooraf gingen onder de titel "In vredesnaam".

Aanvullend hierop houdt het stadsarchief tot 5 januari 2014 een tentoonstelling over het door diplomaten bezochte Utrecht, dat een jaar lang vrij was van de zedelijke bevoogding door rechtzinnige dominees, onder de titel 'Hoge pruiken, plat vermaak' met heuse papieren peepshows.

Het Universiteitsmuseum Utrecht houdt tot 2 maart 2014 een instructieve expo "Peace of Cake". Aan de hand van conflicten in Oeganda, Joegoslavië en Zuid-Afrika worden rechtsdilemma's getoond over problemen met kindsoldaten, verdreven burgers en de bejegening van misdadigers tegen de menselijkheid. Er wordt in de kantine 'het zaadhuis' cake verkocht, waarvan de opbrengst gedeeltelijk naar War Child gaat.

Het Spoorwegmuseum doet ook mee, al zou het na 1713 nog ruim een eeuw duren voordat er serieus zonder paarden op rails werd gereden. In een tentoonstelling "Sporen naar het front" kan men er oorlogstuig bewonderen, zoals spoorgeschut, leger- en pantsertreinen. Treinen als waarin in Compiègne in 1918 een wapenstil-

stand werden gesloten, ontbreken.

Het Museum Sonnenborgh en Sterrenwacht vertoont van 5 mei tot 28 juli de internationale foto-expositie *Making Peace* langs de Maliesingel met foto's over oorlog en vredeswerk.

Het Aboriginalmuseum AAMU houdt van 20 juni tot 5 januari de tentoonstelling 'Bomb', waarin de kunstenaars Adam Hill en Adam Geczy een beeld geven van het lot van de Aboriginals in een racistisch Australisch verleden.

Het museum Speelklok houdt van 10 tot 14 september een feestweek. Rond de Dom, die speciaal wordt verlicht, zijn tot 4 september elke woensdag en in de zomervakantie ook op zaterdag rondleidingen met exposities georganiseerd. En in het Geldmuseum kunnen kinderen hun eigen vredespenning ontwerpen.

De tentoonstelling in het Centraal Museum wordt afgesloten door educatieve projecten die ook deel uitmaken van het stadsbeleid. Zo is er een door de politie gecoördineerde visualisering van wijkconflicten en agressie op straat, waarbij participanten in een rollenspel soms gaan schieten!

Niet door de gemeente georganiseerd is overigens de discussiemiddag van het Samenwerkingsverband van de vredesbewegingen op zondag 2 juni, georganiseerd door de Stichting voor Vrede en Actieve Geweldloosheid. En daar gaat het over de vraag hoe oorlog echt dient te worden uitgebannen. Een zaak waarover we in dit stukje al zoveel jaartallen van buiten kennen dat dit een probleem van alledag is geworden.

VERBOD KERNWAPENS GEDWARSBOOMD

Een koningsdroom die niet uitkomt

Na de congressen in Oslo over de humanitaire gevolgen van kernwapens (zie p. 1) stelde Anna Merkx van de Nederlandse branche van de internationale vrouwenfederatie voor vrede WILPF een stuk op, dat als 'droom voor de koning' is ingediend. Daarin schreef zij: 'De 19.000 kernwapens die er nog zijn, vormen een constante dreiging voor een wereldwijde ramp. De conclusie van de aanwezigen in Oslo luidde: bij een kernoorlog is er geen hulp aan overlevenden mogelijk, de enige oplossing is alle kernwapens de wereld uit. Dromen over een wereld zonder nucleaire wapens sluit aan bij wat Barack Obama in zijn toespraken van Berlijn (2008) en Praag (2009) benadrukte: "Dit is het moment om te beginnen te werken aan een wereldvrede zonder kernwapens."

Juist toen ze dat inzond, kwam *The Guardian* met het bericht dat Barack Obama

van plan is de in Europa gestationeerde kernwapens (dus ook in Volkel) niet weg te halen, maar om te bouwen tot geleide bommen, die kunnen worden getransporteerd door f35 *stealths*. Dit plan staat haaks op zijn in Europa gedane verkiezingsbeloften om zijn wapenarsenaal te verminderen. Wat VS-experts ook aanvoeren om dit voornemen te verdoezelen, het ontgaat nucleaire experts als Hans Kristensen niet dat dit als een ommezwaai moet worden uitgelegd. Geleide bommen met een *stealth* 35 betekenen een grotere reikbaarheid en dus een directe dreiging op Rusland. Dit staat weer haaks op gesprekken die Obama voert met Rusland om de nucleaire capaciteit te verminderen, gesprekken die overigens tot juni zijn uitgesteld als gevolg van de Noord-Korea Crisis. Maar het zal zeker als een om-

mezwaai worden gezien.

Josef Cirincione, de voorzitter van de Amerikaanse groep Ploegscharen meent dat de president weliswaar welwillend is naar voorstellen tot wapenvermindering, maar, zegt hij: "de regering pakt de zaak op een schizofrene manier aan. Ze denken dat ze parlementleden met miljarden dollars moeten afkopen om later stemmen te krijgen voor wapenbeheersing. [...]. Dat zijn miljarden dollars verspild aan een wapen, waarvan de taak aan het einde van de koude oorlog is verdampt. Het is duidelijk bedoeld om stemmen van senatoren te winnen." Gezien uitspraken in de NAVO-top van Chicago verleden jaar is het te vrezen dat Europese landen als Nederland ook zullen moeten meebetalen.

De processen tegen de bezetters van Volkel gaan onverminderd door.

STOP EADS

Op woensdag 29 mei organiseert Campaigne tegen Wapenhandel een protestactie bij de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van de European Aeronautic Defense and Space Company (EADS) in Amsterdam.

EADS produceert voor de Franse krijgsmacht raketten voor een nieuwe generatie kernwapens. Daarmee levert het bedrijf een forse bijdrage aan de voortdurende dreiging van nucleaire massamoord.

Daarnaast maakt EADS als een van de grootste wapengiganten van Europa onder andere gevechtsvliegtuigen, militaire helikopters, raketten, en drones (onbemande vliegtuigen). EADS verkoopt zijn wapens aan onder meer India, Pakistan, Colombia, Saoedi-Arabië, Thailand en Egypte en aan alle NAVO-landen.; wapens die tegen de bevolking kunnen worden gebruikt.

Protestactie bij aandeelhoudersvergadering EADS Woensdag 29 mei, 13:30-15:00 uur Hotel Okura, Ferdinand Bolstraat 333, Amsterdam.

Agenda: permanente acties

- Vrouwen in het Zwart houden op zeven plaatsen periodieke wakes tegen de bezetting van Palestina: Amsterdam, eerste vrijdag, 12.45 uur Spui bij het Lieverdje; Leeuwarden, laatste dinsdag om de twee maanden, 13.00 - 14.00 uur, Nieuwstad bij De Waag; Maastricht, laatste donderdag van de maand, 18.15 - 19.15 uur, op de Markt; Utrecht, laatste zaterdag om de twee maanden, 13.00 - 14.00, Stadhuisbrug (Oude gracht). Info: www.vrouweninhetzwart.nl.

Agenda: eenmalige acties

- 1 mei Amsterdam, viering dag van de arbeid, Demo start om 19:00 vanaf het Beursplein. Vanaf 20:00 inhoudelijk programma in De Brakke Grond aan de Nes 45.. Van Beursplein, via de Dam naar de Nes. Gratis. Org: FNV, SP, DIDF, Bijstandsbond, Grenzeloos, Rood, Vrouwen in de Bijstand e.a..

- 1 mei Tilburg. 15.30 uur Rondje Heuvel. Daarna 17.30 uur, 1 mei-viering met lezing van Dennis Bos en muziek van Peter Storm en Nick J. Swart. Maaltijdsoep voor 3€. Plaats: Kunstmaan, Org. Rondje Heubel en Tilburgse Anarcho-sociëteit.. Info: <http://rondjeheuvel.wordpress.com/>

- 4 mei - Eindhoven, 20.00 uur. Herdenking oorlogsslachtoffers bij Vrouwenmonument. Bezoekers wordt gevraagd een bloem mee te brengen.. Park Tongelre, Eindhoven. Zilvermewuilaan. Org: Groenlinksvrouwengroep afd. Eindhoven met actiekoor Lopend Vuurtje. Info: 040-2572409

- 4 mei - Den Haag, Dodenherdenking Parallelweg, nabij Station Holland Spoor.

- 5 mei 2013 - Bevrijdingstournee door Nederland: Joanna Weston zingt het lied 'We All Belong' voor Peace Brigades International (PBI). Afsluiting in Utrecht op 18.20.

- 18 mei,- 65^e verjaardag van de Naqba. Demonstratie in Brussel voor het EU-gebouw om de Palestijnse bevolking te steunen. Place du Luxembourg,

- 18-21 mei- Appelscha. Pinksterlanddagen, Jaarlijks treffen voor anarchisten en iedereen die zich door het anarchisme laat inspireren. Kampeercentrum tot Vrijheidsbevinning, Aekingaweg 1 Info: www.pinksterlanddagen.nl .

- 25 mei - Amersfoort - 13:00-16:00: Symposium Waanzinnige Wapens. Onderwerpen: wapenhandel (case study JSF), waanzin na de oorlog, drones.. De Amershof, Snouckaertlaan 11, Amersfoort. gratis. Org: NVMP, gezondheidszorg en vredesvraagstukken. Info: 06-42009559. E-mail: office@nvmp.org Web: www.nvmp.org

- 29 mei - Amsterdam 13.30-14.99 uur:

Aktie

AGENDA

Selectie uit de landelijke Aktie Agenda van Omslag en Social Media. De meest recente en volledige versie staat op www.aktieagenda.nl (u kunt daar zelf agendapunten invoeren).

Protest bij de Aandeelhoudersvergadering van wapengigant EADS, Okurahotel, Ferdinand Bolstraat 333, Org. Stop EADS. Info: www.stopeads.nl

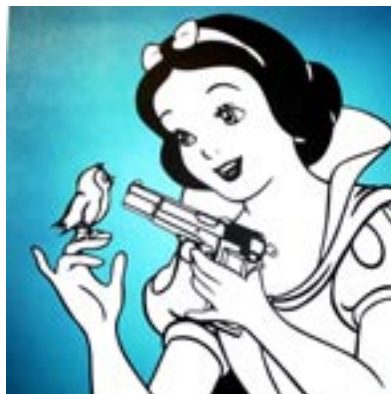
- 2 juni - Utrecht - 13:30-18:30 Landelijke bijeenkomst Platformdag Vredescultuur: Krachtbronnen van Geweldloosheid. Tevens viering 50-jarig bestaan van Stichting voor Actieve Geweldloosheid (SVAG). Centrum EMMA. Gratis. Vooraf aanmelden i.v.m. catering. Org: SVAG. E-mail: info@geweldloosactief.nl . Web: www.vredesbeweging.nl

- 14 juni 2013 - Wereldwijd: Internationale actiedag Tegen militarisering van het onderwijs, opgeroepen door War Resisters' International.

- 28 juni -Den Haag, Veteranendag... -zo 14 jul 2013 t/m do 18 jul 2013 - Keeken, Kleve (Du),. Antimilitaristische wandelweek *Is Het Hier Oorlog?* Keeken ligt net over de grens tegenover Tolkamer bij Millingen a.d. Rijn. Iedere dag een wandeling van ong. 15 km. Verzamelplek is de Vlierhof, waar overnachting en gelegenheid tot kamperen en vegetarische maaltijd tegen enige vergoeding. Org: Is Het Hier Oorlog? Vooraf aanmelden per e-mail: vredescentrum@hotmail.com

Oproep:

21 sep 2013 reunie Oud-totaalweigeraars. Theo Koster zoekt contact met mede-totaalweigeraars voor een reünie. Org: Theo Koster. Info: 0521-321087. E-mail: Theo.Koster@antenna.nl.

Tentoonstellingen.

-Tot 12 mei: Arnhem Museum voor Moderne Kunst, *Disorient* van Fiona Tan (1966) Videoinstallatie over de reizen van Marco Polo en de invloed van zijn visie over oosterse volkeren op Westerse vooroordelen. Thans aanwinst voor het museum. Open ma-zo 11-17 uur

- Tot 19 mei :Amsterdam, Mediuminstallatie *Yours in solidarity* door Nicoline van Harskamp. Confrontatie met en over anarchisten, pacifisten en vrijdenkers in een veranderende samenleving. Galerie NASA, Arie Biemondstraat 105-113, di-zo. 12-17.00 uur.

- Tot 19 mei: Rotterdam, TENT, Witte de Withstraat 50. Tentoonstelling *Asymmetry* door Libia Castro & Ólafur Ólafsson (Rotterdam/Berlijn). over ongelijke samenleving en het falen van internationaal mensenrechtenbeleid. Neem daar hun satirische kritiek op papier mee: *The Partial declaration of human wrong*.

- Tot 26 mei, Rotterdam, Museum Boymans-van Beuningen, Hariton Pushwagner (Terje Brofos). Pop-art. Commentaar op over het totalitaire dagelijkse arbeids- en consumentenleven, dat aangestuurd wordt door oorlogszichtige bazen. Open: di-za: 10-17, zo 11-17u.

- Tot 21 juli, Rotterdam, Museum Boymans-van Beuningen, prentenkabinet, Francesco Goya's vermaarde serie over gebeurtenissen uit 1808: *Los desastres de la guerra* (de rampen van de oorlog), maar nog altijd actueel.

- Tot 28 augustus, Den Haag, Grote Kerk: *Huygenstentoonstelling*. Met o.a. de rol van Constantijn Huygens jr. als spindoctor voor Willem III tijdens de *Glorious Revolution* in 1688 met een instructief hoekje over politieke lobby en (oorlogs-)propaganda in onze tijd.

- 1 t/m 30 mei 2014, Lommel (België): *Loopgravenoorlog* De beroemde stripverhalen van Jacques Tardi over de oorlog in de loopgraven van de Eerste Wereldoorlog. Plaats: Bibliotheek, Michiel Jansplein 1 3920 Lommel Org. Museum voor Vrede en Geweldloosheid.

- 2 juni Utrecht (eendaags!); "A picture for peace", de beste elf foto's uit de fotoconcompetitie voor jongeren door UNOY Peacebuilders ter gelegenheid van Internationale Vredesdag 2012. Centrum Emma, Cremerstraat 245/247. Open: 12 - 18.30 uur. In kader Samenwerkingsdag Vredesbeweging. (zie boven) Info: 015-785.01.37.